

Ministerie van Justitie en Veiligheid
T.a.v. minister F. Grapperhaus &
Minister S. Dekker
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Amsterdam, 4 juni 2021

Onderwerp: Ernstig falen nieuwe Wet Seksuele misdrijven in de rechtsbescherming slachtoffers van valse aangiftes zedendelicten, reparatie nodig voor vervolging valse aangeefsters in specifiek wetsartikel/aanpassing Aanwijzing Zeden 2016 urgent.

Cc: leden van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid

Geachte excellenties,

Het platform Potifar richt zich op en heeft ten doel een betere wettelijke bescherming van mannen tegen valse aangeefsters van zedendelicten. De frequentere vervolging van valse aangeefsters is daar een onderdeel van en op beide punten schiet de nieuwe Wet Seksuele Misdrijven ernstig tekort. Een valse aangifte van een zedendelict is een bijzonder laaghartige misdaad, een abjecte overschrijding van een sociaal-ethische norm en een vorm van zusterverraad voor de vele echte slachtoffers van zedendelicten. Ook de Aanwijzing Zeden uit 2016 bevat elementen die de valse aangeefster faciliteren, vervolging nagenoeg onmogelijk maken in de rechtspraak en mannen die slachtoffer worden van valse aangifte ernstig benadeeld. Dat wordt in deze brief toegelicht. Het is vormgegeven vanuit een seksistische, discriminerende maatschappijvisie, waarbij vrouwen *altijd* slachtoffer zijn en mannen *altijd* dader. Dankzij deze anti-masculiene opvatting worden jaar in jaar uit vele mannen de vernieling in geholpen.

Verontrustend is daarnaast dat u, de ministers, in de memorie van toelichting bij het huidige wetsvoorstel alle reacties uit de consultatieronde van het voorontwerp die aandacht hebben gevraagd voor de valse aangifte van zedendelicten hebt weggelaten en de kamer in die zin onvolledig hebt geïnformeerd op zienswijzen uit de maatschappij.

Wel is er alle ruimte gegeven voor het commentaar van talloze vrouwenorganisaties die opkomen voor echte slachtoffers van zedendelicten. Dit laatste is in zichzelf prima, er zijn te veel slachtoffers. Echter, dat rechtvaardigt niet dat valse aangeefsters vrijwel altijd ongestraft weggelaten met een valse aangifte. En dat mannen die niets strafbaars hebben gedaan daar slachtoffer van worden, zonder behoorlijke ondersteuning. Daar gaat deze brief over, met een tienpuntenlijst van noodzakelijke veranderingen. Omdat u het kennelijk opportuun vond om niets aan de vaste Kamercommissie te melden over de ernstige zorgen die er leven over het gebrek aan aandacht voor de vervolging van valse aangeefsters in het voorontwerp is uit voorzorg een afschrift van deze brief ook aan deze leden en de commissie gestuurd. Tenslotte hebben wij ook enkele vragen of u op de hoogte bent dat mannen actief worden tegengewerkt door de zedenpolitie

om aangifte van valse aangifte te doen, dat zullen we toelichten. En hebben vragen over de vertraging van het WODC-onderzoek naar valse aangiftes met maar liefst een jaar.

Valse beloftes politie en OM vervolging valse aangeefsters: wel woorden, geen daden

De ernstige verwaarlozing van de groep mannen die slachtoffer wordt van een valse aangifte wordt in zijn rechten beperkt in alle facetten van de politie- en justitieketen. Platform Potifar ziet tien concrete punten waar verbetering mogelijk is en die zeer urgent zijn met het oog op de lichtere toets voor bewijsvoering in de nieuwe wet Seksuele Misdrijven.

Beloftes dat valse aangeefsters voortaan altijd vervolgd worden zijn in het verleden gedaan in hele ferme bewoordingen, zoals door Walter van Kleef, nu hoofd zedenpolitie, in 2008 in een artikel in de Volkskrant, verwijzend naar een onderzoek van de Landelijke Expertgroep Zeden, wordt gesteld: “De politie wil [valse aangifte van zedendelicten hard aanpakken](#). Aangevers zouden strafrechtelijk moeten worden vervolgd.” In januari 2012 benoemt dezelfde Van Kleef, dan voorzitter van de LEZ dat waarheidsvinding de nadruk krijgt, want, zegt hij: “Zo’n valse aangifte kan namelijk enorme gevolgen hebben voor de betrokkene.”

Op 28 januari 2012 volgt een ferme uitspraak in een NOS-artikel van het Openbaar Ministerie, bij monde van Officier van Justitie Kwakman: ‘Justitie stelt voortaan [altijd vervolging](#) in bij een valse aangifte van een zedenmisdrijf.’

De kamer heeft zelf in mei 2013 een [uitvoerig dertigledendebat](#) gevoerd, op initiatief van tweede kamerlid mevrouw Helder van de PVV over een zaak met een overduidelijke valse beschuldiging, in de Bredase zedenzaak. Maar de valse aangeefster is helemaal niet vervolgd. Terwijl uit video’s overduidelijk bleek dat haar beschuldigingen vals waren. De man, het slachtoffer zat maanden in voorarrest en ziet in 2021 zijn kinderen nog steeds niet, zo hebben wij recent van hemzelf vernomen.

Zedenpolitie 2021 = mannenveroordelingsfabriek

Van die harde aanpak van valse aangeefsters blijkt in de praktijk helemaal niets. Zoeken naar mediapublicaties over valse aangeefsters die vervolgd, danwel veroordeeld zijn levert minder resultaten op dan het vinden van een afwijkende microchip in een datacenter. Het zijn loze beloftes van nationaal commandant Zeden Walter Van Kleef en het OM. Ze pakken helemaal niemand aan. Alleen mannen. Het is de facto een mannenveroordelingsfabriek.

Tien punten plan platform Potifar

Als iemand een misdaad pleegt hoort daar ook straf bij. Vrouwelijke misdadigers horen daar niet van te worden uitgezonderd. Mannen verdienen een betere wettelijke bescherming tegen valse aangeefsters van zedendelicten. Ongeacht haar motief. Het gaat net te ver om de stelling te poneren dat politie en justitie blind en doof zijn voor het fenomeen van de valse aangeefster, echter blijkt uit de statistieken dat het juridisch kader zo is ingericht dat het vrijwel onmogelijk is een valse aangeefster te vervolgen. Wij stellen u en de tweede kamer voor op tien punten verbeteringen door te voeren ter bescherming van de mannen die hier slachtoffer van zijn of dreigen te worden. Daarna een puntsgewijze toelichting.

1. Voeg een wetsartikel toe in de wet Seksuele Misdrijven die het doen van een valse aangifte expliciet benoemd met een forse strafmaat.

2. Moderniseer de Aanwijzing Zeden het werkprotocol van justitie, met verbeterde aandacht voor het slachtoffer van een valse aangifte. Waarheidsvinding als uitgangspunt.
3. Stel een proactieve houding zedenpolitie voorop om valse aangeefsters te ontmaskeren en te vervolgen.
4. Geef de politie opdracht mannen proactief hulp te bieden wanneer zij zeggen slachtoffer te zijn van een valse aangifte.
5. Publiceer jaarlijks in de cijfers van het Ministerie van Justitie en Veiligheid hoeveel aangiftes als vals zijn aangemerkt en hoeveel valse aangiftes tot vervolging en veroordeling hebben geleid.
6. Haal de verantwoordelijkheid voor valse aangiftes uit het informatief gesprek weg bij echte slachtoffers van zedendelicten.
7. Bevorder de wetenschappelijke werkwijze, grondslag en kennis van de zedenpolitie voor het herkennen en ondervragen en ontmaskeren van valse aangeefsters. Maak de ernstige psychosociale gevolgen van valse aangifte voor de mannen onderdeel van de opleiding.
8. Verkort de maximale doorlooptijd van de justitiële keten bij een mogelijk valse aangifte.
9. Stel extra budget per casus beschikbaar voor forensisch onderzoek
10. Zorg voor installeren deskundigheid en een team van specialisten op een afdeling bij Slachtofferhulp voor ondersteuning mannen die (mogelijk) het slachtoffer zijn van een valse aangifte. Ingaande vanaf dat bij de man bekend is dat hij vals beschuldigd is en niet pas jaren later als de helemaal murw is geslagen door het middeleeuwse tempo waarin politie en justitie zaken afhandelen.

Potifar

De naam Potifar van ons platform verwijst naar een wellicht bij minister Grapperhaus welbekend verhaal uit de Bijbel waarin Jozef, verleid wordt door de echtgenote van een hoveling van de farao genaamd Potifar, waar hij als slaaf een voorname functie heeft. En wanneer hij niet op haar avances ingaat maakt ze een hoop misbaar en beschuldigt hem bij haar man dat hij zich aan haar wilde vergrijpen. De vrouw wordt automatisch geloofd en Jozef wordt gevangengezet. Dit verhaal is al duizenden jaren oud. Alhoewel hij later eerherstel krijgt is het op zijn minst godgeklaagd te noemen dat in Nederland politie, OM en rechters anno 2021 niet in staat zouden zijn vast te stellen of een aangifte vals is. Dat is onacceptabel.

De toelichting op de tien punten, puntsgewijs:

In alle procedures in zedenzaken zie je dat deze zijn ingericht met het oogmerk om slachtoffers van zedendelicten te beschermen. En dat die regels zijn opgesteld vanuit slechts 2 perspectieven: vanuit de juristen en vanuit de vrouwelijke slachtoffers.

1. **Eigen wetsartikel:** Valse aangifte komt bij een zedendelict vaker voor dan bij andersoortige valse beschuldigingen. Ook de Landelijk Expertgroep Zeden erkent al lang dat er vrouwen zijn die de seksuele component inzetten om de man in een kwaad daglicht te stellen voor oneigenlijke motieven. De maatschappelijke en psychosociale impact van een valse beschuldiging van een zedendelict is zeer ernstig.
2. **Modernisering Aanwijzing Zeden 2016:** In deze aanwijzing zit een oneigenlijke contaminatie van rollen van de echte slachtoffers van zedendelicten en die van daders van een heel ander delict: de valse aangeefsters. Nergens wordt de man benoemd als 'slachtoffer van een valse aangifte, terwijl de gevolgen dramatisch zijn. Het is een seksistisch discriminerende benadering van de man. In deze Aanwijzing Zeden zijn er

slechts twee smaken voor de man: ‘verdachte/potentiële dader’ of ‘dader’. Deze foutieve invulling van de rol van een man bij een valse aangifte werkt in de hand dat de politie niet meer zich gaat richten op ‘waarheidsvinding’, maar op de vraag ‘kunnen wij juridisch bewijzen dat deze man een zedendelict heeft gepleegd?’

Deze foutieve eerste insteek is de eerste stap onderweg naar een onterechte veroordeling. Daarentegen krijgt de valse aangeefster een extra beschermende laag aangeboden in artikel 2.4, waar de laaghartige misdaad van de valse aangifte wordt beschreven als ‘bewust onjuiste mededeling van een zedendelict’. Het artificiële onderscheid tussen een ‘bewuste en onbewuste valse aangifte’ lijkt niet meer dan een ‘verzachtende omstandigheid’, maar in de rechtspraak is de uitleg een onneembare barrière die juist tegenwerkt dat valse aangeefsters vervolgd worden. Omdat opgeworpen wordt dat nooit ‘bewezen’ kan worden dat zij de valse aangifte bewust deed. En omdat het onderzoek van politie zich in eerste instantie zich daar ook niet op richt, zijn er zelden in het dossier aanwijzingen voor. Een zichzelf versterkende doelredenering gericht op de veroordeling van de man faciliteert haar misdaad. Het wetboek van strafrecht stelt nergens dat bewezen moet worden dat de valse aangifte *bewust* is gedaan.

De ‘dader-premissie’ van de vals beschuldigde man is ook te vinden in de 2^e alinea van art. 2.4: zelfs als het vermoeden begint te ontstaan dat er sprake is van een valse aangifte gaat de zaak gewoon door als ‘zedenzaak’ tot het openbaar ministerie een vervolgingsbeslissing heeft genomen. Het platform Potifar vindt dit een schandalige handelwijze: de man, slachtoffer van een valse aangifte wordt zelfs nog als ‘potentiële zedelinquent’ behandeld terwijl er al twijfels zijn of de aangifte vals is? Hoe heeft de tweede kamer hier ooit mee in kunnen stemmen? Dat is onacceptabel. U weet ook dat de achterstand bij de zedenpolitie enorm is, het kan zomaar twee jaar of langer duren voor een zaak tot een beslissing leidt. Er is niets wat rechtvaardigt dat vals beschuldigde mannen zolang ten onrechte als verdachte worden aangemerkt.

Uit de hele Aanwijzing Zeden damppt een walm van vooringenomenheid tegen mannen. Er is duidelijk geen goede redigeerfase geweest die duidelijke fasen onderscheidt waarin al in de eerste fase wordt vastgesteld of er wel of geen sprake kan zijn van een valse aangifte. Het onderzoek waar in noot 6 naar wordt verwezen, het rapport ‘Misbruik, misleiding en Misverstanden, dateert alweer uit 2008. Dat is de allereerste vraag die moet worden vastgesteld: is hier mogelijk sprake van een valse aangifte? Het kan niet zijn dat daarbij uitsluitend de beweringen van valse aangeefster leidend zijn.

Platform Potifar eist dat in een gemoderniseerde versie van de Aanwijzing Zeden uitdrukkelijk de vals beschuldigde man ook een participerende rol krijgt, zonder dat hij al het label van mogelijke aanrander of verkrachter krijgt opgeplakt.

- 3. Proactieve houding zedenpolitie ontmaskeren valse aangeefsters:** uit helemaal niets blijkt dat de zedenpolitie zich actief inzet om valse aangeefsters te ontmaskeren, laat staan dat zij zich inzet om deze misdadigers voor het gerecht te slepen. Ze doen er niet hun best voor, in perspublicaties zijn zelfs uitspraken van politiebeambten te vinden die deze misdaad vergoelijken door te stellen ‘*Misschien* geloofde zij het wel, dus dan is het niet bewijsbaar dat het een valse aangifte betreft’. Hoezo niet dan? Het roept de vraag op hoe professioneel en uitgewerkt het protocol is wat de zedenpolitie hanteert bij het uitrechten van de valse aangifte.

Het is helemaal niet gebruikelijk in het Nederlandse strafrecht om bij een misdaad het 'bewustzijn' als uitsluitingsgrond te hanteren voor vervolging en bestraffen. Zelfs een bekentenis van de misdadiger, in dit geval de valse aangeefster, is bij andere delicten niet noodzakelijk om tot een veroordeling te komen. Hooguit kan een beperkte mate van toerekeningsvatbaarheid leiden tot een lagere strafmaat. Dat is aan de rechter.

- 4. Proactieve hulp zedenpolitie aan mannen die zeggen vals beschuldigd zijn:** Het allereerste wat de zedenpolitie kan doen als in een gesprek met een beschuldigde naar voren komt is de man wijzen op de mogelijkheid om aangifte te doen. Zowel van slachtoffers als van diverse strafrechtadvocaten horen wij dat de gangbare praktijk is dat de zedenpolitie aangifte van valse aangifte ontmoedigen. In plaats van die te faciliteren en het oog op de bal te houden van het belangrijkste van haar kerntaak: waarheidsvinding. De politie hoort in het vaste repertoire van protocollen ook een beschreven werkwijze te hebben waarin beschreven staat hoe zij de vals beschuldigde man gaat helpen om een aangifte te doen van valse aangifte. Hij kan immers een belangrijke informatiebron zijn voor de zedenpolitie om meer inzicht te geven in de persoon en motief van de valse aangeefster.

- 5. Jaarlijkse publicatie in cijfers J&V valse aangiftes:** Het is onbestaanbaar dat de zedenpolitie nog steeds niet in haar statistieken opneemt het aantal valse aangiftes van zedendelicten. Terwijl tal van categorieën wel worden onderscheiden en jaarlijks gepubliceerd. Zelfs is een keer het excuus aangevoerd dat art.188, genoemd in de Aanwijzing Zeden 'geen zedendelict' is en dat daarom niet terug te vinden zou zijn hoeveel valse aangiftes van zedendelicten worden gedaan, danwel niet geclassificeerd. Een eigenstandig wetsartikel uitsluitend behelzende de valse aangifte van zedendelicten kan en moet dit ondervangen. Het moet afgelopen zijn met de straffeloosheid.

In het Algemeen Overleg van de vaste Kamercommissie voor Justitie en Veiligheid van 23 mei 2018 heeft mevrouw Buitenweg vragen gesteld over valse beschuldigingen en gerefereerd aan een onderzoek van de Universiteit van Maastricht, waaruit bleek dat 5% van de aangiftes van zedendelicten vals zijn ten opzichte van 1,2% gemiddeld in andere zaken. Platform Potifar vindt het veelzeggend dat minister Grapperhaus juist de vragen over de valse aangiftes en hoe die te onderscheiden in eerste termijn niet heeft beantwoord. Ook hier spreekt weer de miskennis van de ministers voor mannen die slachtoffer zijn van een valse beschuldiging van het zeer ernstige vergrijp van een zedendelict. Weliswaar zegt hij bij herhaalde vragen in tweede termijn een brief toe. Maar van de uitwerking is helemaal niets te zien in de kwalitatieve impactanalyse die bij het voorontwerp was gevoegd.

Het is niet uit te leggen dat er een hele nieuwe wet Seksuele Misdrijven komt, waarin het bewijsminimum voor tal van delicten wordt verlaagd en dat nergens te traceren is hoeveel valse aangiftes er jaarlijks worden gedaan. Ook in de kamerbrief van minister Grapperhaus van 12 november 2019 wordt met geen woord gerept over de statistiek en het voorkomen van valse aangeefsters.

Op basis van de cijfers uit het onderzoek uit 2016 waar mevrouw Buitenweg aan refereert zou op basis van evenredigheid terug moeten zijn te vinden dat 5 % van alle aangiftes door de politie is gemarkeerd als vals. En als dan dat aantal en het aantal vervolgingen van valse aangeefsters significant lager blijkt te zijn in jaarlijkse publicaties heeft de politie iets uit te leggen. Wat er mis is met haar protocollen en waarom het Openbaar Ministerie niet professioneel genoeg is om deze misdadigers te laten berechten. In de enorme aantallen van cijferreeksen die het OM en politie kennelijk prima in staat zijn te leveren in

verantwoordingsrapporten, mag vanaf 2021 het aantal valse aangiften van zedendelicten en vervolgingen daarvan niet meer ontbreken.

Platform Potifar wijst u, beide ministers en de vaste Kamercommissie, erop dat u nagenoeg nooit perspublicaties ziet van veroordeelde valse aangeefsters. Dat geeft aanleiding tot een bijzonder sterk vermoeden dat de zedenpolitie deze zaken bewust laat liggen, u moet die gegevens opvragen bij commandant Zeden Walter van Kleef en god mag hopen dat zijn beloftes om 'voortaan alle valse aangeefsters te vervolgen en streng aan te pakken' bij het opstellen van de Aanwijzing Zeden in 2016 niet weggemoffeld zijn door een krachtige vrouwenlobby waar hij geen weerstand aan wenste te bieden. Zedendelicten zijn geen klachtdelicten. Art. 188 is ook geen klachtdelict. Als uit uw onderzoeksvraag naar kwantitatieve specificering bij de zedenpolitie en OM blijkt dat zij met de huidige Aanwijzing niet in staat zijn om valse aangeefsters te vervolgen hadden ze allang aan moeten dringen op een modernisering. Dat hoort niet af te hangen van klachten van vals beschuldigde mannen en van een platform als Potifar.

6. **Verantwoordelijkheid valse aangiften uit informatief gesprek:** de oneigenlijke vermenging van daders van valse aangifte van zedendelicten en slachtoffers van zedendelicten komt het sterkst tot uiting in het element in het informatief gesprek waarin de aangeefsters gewezen wordt op de strafbaarheid van een valse aangifte. Het staat zelfs op een afvinklijst van het protocol voor het informatief gesprek. Het is werkelijk onvoorstelbaar dat er nooit een criminoloog, commandant zedenpolitie of enige andere professional hier een rode vlag voor heeft opgestoken om dit element uit het informatief gesprek te halen.

Wat denkt u nou zelf? Dat een bedriegster, een oplichtster, die op het punt staat een man voor oneigenlijke motieven bij de politie vals wil beschuldigen van een van de meest gehate delicten, dat dit probleem daarmee getackeld wordt? Dit is toch geen serieus te nemen 'instrument' van de opsporingsorganisatie van de Nederlandse overheid om een misdaad te voorkomen? Als een vrouw tot die laaghartige misdaad besluit heeft ze daar over nagedacht voor ze naar het bureau gaat. Het is een bewuste handeling, niemand komt 'toevallig' bij een zedenpolitie op gesprek. Als dit preventief zou werken, zo'n mededeling in het informatief gesprek, dan zou u voortaan kunnen volstaan bij misdaadpreventie met de politie met een geluidswagentje door alle wijken te laten rijden en het wetboek van strafrecht om laten roepen. Klaar! Opgelost! Nee dus.

Wat denkt u nou zelf? Dat een vrouw die verkracht of aangerand is, in het eerste contact met de zedenpolitie te horen krijgt dat een valse aangifte strafbaar is, dat die zich welkom voelt om haar verhaal te doen?

Het is een volstrekt onlogische plek en tijdstip om het onderwerp strafbaarheid van valse aangifte ter sprake te brengen. Nergens in de Aanwijzing Zeden lees je dat de man die zegt vals beschuldigd te zijn gefaciliteerd wordt om daar aangifte van te doen. Nee, want hij is immers in het seksistische frame al neergezet als 'verdachte', wat ook nog eens direct al traumatiserend werkt.

7. De wetenschappelijke basis voor de werkwijze van zedenrechercheurs is volstrekt ondoorzichtig. In het eerder aangehaalde onderzoek uit 2016 van de universiteit Maastricht bleek er geen verschil te zijn tussen willekeurige studenten, studenten die net een cursus aangifte hadden gedaan en zedenrechercheurs of zij een valse aangifte herkennen. Op 25 september 2020 heeft u schriftelijke Kamervragen over de Landelijke Expertisegroep Bijzondere Zedenzaken beantwoord en geeft bij vraag 3 'klopt het dat op de website van de politieacademie de tekst over de LEBZ is aangepast en de zinsnede 'heeft als voornaamste

doel om onjuiste beschuldigingen op het gebied van seksueel misbruik te herkennen en daarmee onterecht beschuldigen te beschermen?’ bevestigend geantwoord. In augustus 2021 gaat het [vernieuwde opleidingsprogramma](#) voor zedenrechercheurs van start. De opleiding is ingekort van 30 naar 22 weken. Dat is geen voltijdsstudie. Voor het programma van 30 weken stond een opleidingstijd op het instituut van 172 uur voor vier modules, per module is dat 43 uur. En dan nog een deel praktijkmomenten en zelfstudie. Gezien de complexiteit van werkelijke zedenzaken heeft het platform Potifar ernstige vraagtekens in hoeverre een rechercheur na afloop in staat is om valse aangeefsters te ontmaskeren en mannen die ten onrechte verdacht worden gemaakt adequaat te begeleiden bij de shockerende ervaring van een valse beschuldiging.

Er is in Nederland bedroevend weinig wetenschappelijk onderzoek naar alle aspecten van valse aangiftes van zedendelicten. Minder dan een handvol in het afgelopen decennium. Aan het rapport uit 2016 van de Universiteit van Maastricht weigerden ook nog meerdere regionale zedenpolitie hun medewerking te verlenen. Wij denken dat het bewustzijn van de ernst van dit delict steviger verankerd kan worden in de opleiding tot zedenrechercheur met een door u te verstrekken opdracht voor een kwalitatief onderzoek naar de sociaal maatschappelijke en psychologische gevolgen voor mannen die slachtoffer zijn van een valse aangifte. Teveel wordt uitsluitend gedacht van het uit het juridische en opsporingskader, het is beslist als stuitend te kwalificeren dat bijna 25 jaar na het verschijnen van het boek ‘Valse Zeden’(2007) van de strafrechtadvocaat Chris Veraart, zo weinig kennis aanwezig lijkt bij het OM en politie om zich in te leven in de verwoestende schade die een valse aangifte bij deze mannen aanricht.

U hebt in 2020 wel opdracht gegeven aan het WODC om onderzoek te doen naar valse beschuldigingen van zedendelicten. Recent hebben wij bij het WODC zelf navraag gedaan en gehoord dat de oorspronkelijke aanbiedingsdatum van voorjaar 2021 aan uw kamer met meer dan een jaar is vertraagd naar op zijn vroegst medio 2022. Dat geeft nog meer aanleiding om ernstig bezorgd te zijn of u in de nieuwe Wet Seksuele Misdrijven voldoende waarborgen inbouwt voor de rechtsbescherming en ondersteuning van vals beschuldigde mannen.

Graag willen wij opheldering over de reden van deze vertraging. Zo u die vraag niet op eigen initiatief beantwoord, verzoeken wij de Kamerleden die deze brief in cc ontvangen u daarover te bevragen.

- 8. Verkorten maximale doorlooptijd justitiële keten.** Alhoewel het tegengaan van de afbraak van de rechtsstaat in het afgelopen decennium recent politiek is geagendeerd is tegelijkertijd bekend dat de bestaande [capaciteitsproblemen](#) bij de zedenpolitie en enorme achterstanden bij de rechtbanken en gerechtshoven niet in 1 of 2 jaar zijn opgelost. Het is op zich juist en volkomen terecht dat in de media en in uw Kamercommissie herhaaldelijk aandacht is gevraagd voor deze achterstanden en de impact op de slachtoffers van zedenmisdrijven. Echter, deze achterstanden zorgen ook voor secundaire victimisatie van mannen die slachtoffer zijn van valse aangiftes van zedendelicten.

Eerst moet de man de schok verwerken dat hij beschuldigd is van een niet-bestaande gebeurtenis. Bij de politie. En ja, geen organisatie is perfect, dus als er ook nog fouten in het onderzoek voorkomen en een man in eerste aanleg ten onrechte wordt veroordeeld, is hij zo vier tot vijf jaren tegen zijn wil gevangen in de justitiële keten. Er is helemaal niemand die regie voert over 1 dossier. Eerst komt de valse aangifte op een stapel bij de zedenpolitie. Daarna op een stapel bij het OM. En bij een veroordeling in eerste aanleg bij de rechtbank gaat het op een stapel bij het gerechtshof. Niemand van deze afzonderlijke

organisaties toont enige urgentie voor de afhandeling. Vier jaar of meer onterecht vervolgd worden komt in de praktijk overeen met levenslang getekend zijn. Dit is het grootste onrecht: dat de justitiële onderdelen van de keten zich allemaal alleen dienstbaar tonen aan de 'productiedoelen' van hun eigen deelelement. Maar niemand de vraag tot zich door laat dringen: 'Wat betekent het voor een vals beschuldigde man als wij het niet bij het rechte eind hebben?' Het gevoel van onrecht wordt ook niet gerelateerd aan de buitensporig hoge eisen van bewijsvoering om een valse aangeefster te vervolgen. Welk deel van de hersenen is in het brein van deze rechtsdienaren doorgeknipt, dat zij niet beseffen hoe ze zelf zijnde, onderdeel van een strafrechtketen, een enorme bijdrage en aandeel hebben in deze escalatie van onrechtvaardigheid? En zelf het wantrouwen in de rechtsstaat helpen ondermijnen? Hoe moet een man leven met de gedachte dat hijzelf wel vervolgd wordt voor een niet bestaande gebeurtenis, terwijl diezelfde justitiële keten al ongeveer op voorhand vervolging van de valse aangeefsters uitsluit? Omdat het om strafrecht gaat heeft de man niet de mogelijkheid zich aan het proces waar hij onvrijwillig in terecht is gekomen te onttrekken.

Het platform Potifar vindt dat er voor het totale traject een strakkere begrenzing moet komen in de maximale doorlooptijd. En dat er een functionaris is die een overstijgende regierol heeft, waarbij niet alleen gelet wordt of in alle fasen vanaf de aangifte gekeken wordt of tussen elke stap de redelijkheid van termijnen wordt nagekomen, maar ook het totaaltraject. En zonodig een versnelling aan kan brengen. Nederland staat al eeuwen bekend met een goede reputatie van planning en logistiek, de meest complexe transporten vinden dagelijks plaats tot in alle uithoeken van de aarde. Maar de planning van ons rechtssysteem werkt in een tempo waarin je met paard en wagen meerdere malen de wereld rond kunt voor zij een zaak afronden. Dat is onacceptabel.

Om een concreet voorbeeld te noemen: het komt vaker voor dat advocaten al vier maanden voor een zitting een vooraankondiging krijgen voor een geplande zitting, terwijl de gedaagden dat pas 2 of 3 weken voor een zitting horen. Daar zit een heleboel ruimte tussen die aanleiding geeft te stellen dat de planning veel strakker georganiseerd kan worden in kortere termijnen.

Met een kans van meer dan 5 procent dat een aangifte van een zedendelict vals is, is het een nog grotere verantwoordelijkheid voor politie en justitie om zich te realiseren dat zij mogelijk de levensdagen van een onschuldig iemand gijzelen. Dat hoort niet jaren te duren. De capaciteitsproblemen, personeelstekorten, waren al langer bekend voor politie en justitie zelf een keer bij het ministerie krachtiger aan de bel trokken. Voor mannen die vals beschuldigd zijn is het des te schokkender als je dan in een [mediaoptreden van Henk Naves](#), voorzitter van de Raad voor de Rechtspraak, bij radio1 op 16 december 2020, heel rustig hoort vertellen dat hij verwacht de komende jaren nog te blijven zitten met een tekort van 200 rechters. Jaren. De interviewster moet ongeveer de kwantificering van het financiële tekort uit zijn mond trekken. Er blijkt geen spoor van emotie in de man zijn betoog welke schade hij aan mensenlevens toebrengt met deze buitenproportionele termijnen die ongetwijfeld tot nieuwe achterstanden leiden. In plaats van zich kapot te schamen dat de achterstanden zo gruwelijk uit de hand zijn gelopen, lijkt hij het wel gezellig te vinden dat hij een keer 'op de radio' mag.

Het platform Potifar vindt dit een zeer laakbare houding van de magistratuur, heeft er geen vertrouwen in dat in de justitiële strafrechtketen voldoende urgentie wordt gevoeld en zal om die urgentie aan te moedigen de komende maanden starten met demonstraties voor de deuren van deze organisaties en opschalen en escaleren bij uitblijvend resultaat.

9. **Extra financiering voor forensisch onderzoek:** het is beschamend dat de zedenpolitie zelf meent dat een onderzoek ook nog serieus gedaan kan worden nadat men een aangifte een half jaar op de plank heeft laten lagen. Voor een vals beschuldigde man ontstaat zo een dubbele achterstand. Om maar het voorbeeld te noemen van 'getuigen': als hij pas na zes maanden weet krijgt van de valse aangifte, dan gaat er nog meer tijd overheen voor hij de exacte details van de beschuldiging in een dossier kan zien, laat staan dat hij eventueel nog getuigen kan vinden a decharge en is de vraag hoeveel die zich nog kunnen herinneren van de omstandigheden waar ze getuige van waren.

De politie zelf doet, zo horen wij overal, alleen moeite om aanknopingspunten te vinden het 'juridisch bewijs' sluitend te krijgen om de man veroordeeld te krijgen. En niets om beweringen van de valse aangeefster aan een betrouwbaarheidstoets te onderwerpen. Dat is niet professioneel. U zult daarom voor een goede balans een uitvraag bij de politie neer moeten zetten met hoeveel miljoen extra zij denken aan armslag genoeg te hebben om gedegen alle feiten van de beweringen van valse aangeefsters te controleren.

10. Vals beschuldigd worden van een zedendelict is een zeer ingrijpende levensgebeurtenis. De totale miskennis hiervan blijkt uit er in Nederland geen enkele slachtofferorganisatie is die opkomt voor deze mannen noch dat hij hulp hoeft te verwachten bij Slachtofferhulp. Platform Potifar vraagt zich af en nu aan u minister Grapperhaus en minister Dekker welk mensbeeld hieraan ten grondslag ligt. De Aanwijzing Zeden geeft volop aandacht aan het slachtofferschap van echte slachtoffers van zedendelicten, en er zijn tal van centra waar vrouwen terecht kunnen met vragen. Waarom is zoiets er niet voor mannen die vals beschuldigd zijn? Is dat omdat er nu eenmaal het stempel van een mogelijke zedendelinquent op hem is gedrukt door de valse aangeefster? Als dat antwoord bevestigend is, vinden wij dat een erg onprofessionele houding. Is het onwetendheid, omdat u zich nog nooit heeft verdiept in de gevolgen van de sociaal maatschappelijke en psychologische gevolgen van de valse aangifte op mannen? Of is het mensbeeld bij het ministerie van Justitie en Veiligheid 'de man moet zich maar redden, hij is een man'. Ook dat zou niet zo best zijn.

Hebt u ooit een inventarisatie laten doen bij vals beschuldigde mannen wat voor gevolgen het voor hen had en wat voor hulpvragen ze bij niemand terecht konden? Wij vinden het niet van deze tijd en ongebalanceerd dat er geen deskundigheid bij Slachtofferhulp aanwezig is om deze groep mannen te helpen. Wij zullen zelf in de komende maanden het initiatief nemen met Slachtofferhulp voor een verkennend gesprek om te inventariseren wat mogelijk is en wat nodig is. Maar vinden eerlijk gezegd dat het ministerie van Justitie en Veiligheid hier ook een verantwoordelijkheid in heeft. Vrouwen die een valse aangifte doen worden in het informatief met dezelfde egards behandeld als echte slachtoffers van zedendelicten. Het is een seksistische aanpak om de man dan totaal aan zijn lot over te laten. Wij vinden dat een aanpassing van de protocollen van de werkwijze van de zedenpolitie nodig is, het is begrijpelijk dat de politie zelf geen hulpverleningsinstantie is, maar het minste wat zij kunnen doen is met een open oor luisteren naar mannen die zeggen dat er sprake is van valse aangifte en dat zij zodra Slachtofferhulp een module heeft ontwikkeld om deze mannen bij te staan dat er dan ook door de politie doorverwezen wordt. De totale afwezigheid van empathie voor slachtoffers van een valse aangifte draagt bij aan het ondermijnen van het vertrouwen in politie en justitie.

Er is recent geopperd door een bekende strafrechtadvocaat om het hele informatieve gesprek te laten vervallen uit de procedure en zo veel extra capaciteit voor het onderzoek naar waarheidsvinding te realiseren. Platform Potifar heeft onvoldoende inzicht in het

verloop van een informatief gesprek om daar een concluderende opvatting over te hebben. Maar duidelijk is wel dat ook hier de valse aangeefster onevenredig bevoordeeld wordt ten opzichte van de man die zij vals beschuldigt en brandmerkt als verdachte van een zedendelict. Graag ontvangen wij een schriftelijke reactie op deze tien punten en de gestelde vragen en hoe u onze tien punten gaat integreren in de nieuwe Wet Seksuele Misdrijven. Aansluitend zou een overleg kunnen plaatsvinden, daarvoor ontvangen wij graag een uitnodiging op uw ministerie.

Afsluitende vragen tegenwerking zedenpolitie aangifte valse aangifte

In de afgelopen jaren horen wij van meerdere strafrechtadvocaten in Amsterdam onafhankelijk van elkaar dat de zedenpolitie het doen van aangifte van valse aangifte door mannen ontmoedigt en in sommige situaties zelfs actief tegenwerkt. Waarbij andere bureaus in de stad de instructie krijgen om de aangifte niet op te nemen. Een schandelijke werkwijze. Minister Grapperhaus, minister Dekker, bent u bekend met deze actieve ontmoediging? Is dat een actieve werkinstructie van de commandant van de zedenpolitie Jan de Jong? Zo ja, vind u dat een geoorloofde werkinstructie van de zedenpolitie? Wij hebben sterke vermoedens dat de zedenpolitie dit als standaardpraktijk hanteert en vinden dat daarmee de waarheidsvinding wordt ondermijnd. Mocht het zo zijn dat de zedenpolitie Amsterdam deze werkwijze van ontmoediging ontkent, dan moet dat zijn weerslag vinden in de aangiftecijfers. Als meerdere strafrechtadvocaten die zedenzaken doen dit verklaren, en de politie ontkent, dan moeten er in een grote stad als Amsterdam meerdere aangiftes van valse aangifte door de zedenpolitie zijn onderzocht. Kunt u die cijfers hierover vanaf de invoering van de Aanwijzing Zeden in 2016, uitgesplitst per jaartal opvragen en ons doen toekomen en laten weten wat de resultaten daarvan waren van dat politieonderzoek naar de aangifte van die mannen.

Komt deze wanpraktijk alleen bij de zedenpolitie in Amsterdam geldt dat ook andere districten van de zedenpolitie in de rest van Nederland. Afsluitend de vraag: wat is de reden van het uitstel van de uitkomsten van het onderzoek van het WODC naar valse aangiftes, gestart in 1921 en hoe denkt u de resultaten van dit onderzoek alsnog te integreren in de nieuwe Wet Seksuele Misdrijven?

Op dit moment wijst alles erop dat de rechtsbescherming van mannen die vals beschuldigd zijn van een zedendelict veel mogelijkheden biedt voor verbetering. Wij verwachten niets anders van u dan dat u, en ook uw opvolgers in het nieuwe kabinet zich stevig in gaan zetten om die positie te verbeteren en valse aangeefsters vaker te vervolgen. Wij zullen acties en demonstraties gaan organiseren om het hoger op ieders agenda te krijgen en de noodzakelijke en urgente verandering. In afwachting van uw antwoorden,

Hoogachtend,

Platform Potifar,
Egbert Born, oprichter
Amsterdam
info@potifar.nl
06 - 549 73 723